

DZIAŁANIE – ZAKŁADANIE I PROWADZENIE OGRÓDKÓW SZKOLNYCH, W TYM W FORMIE GRZĄDEK NA PARAPECIE, UPRAW W WORKACH I DONICACH

SCENARIUSZ ZAJĘĆ PRZYGOTOWANY W RAMACH REALIZACJI CELÓW „PROGRAMU DLA SZKÓŁ”

I ETAP EDUKACYJNY (KLASY I–III)

TEMAT: ZAKŁADAMY OGRÓDEK KLASOWY

MIEJSCE REALIZACJI: SALA LEKCYJNA.

CZAS REALIZACJI: LUTY/MARZEC/KWIECIEŃ/MAJ – UPRAWA I OBSERWACJA OKRESU WEGETACJI ROŚLIN,
2 JEDNOSTKI LEKCYJNE (2x 45 MINUT).

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA:

- Film z serii „Ekipa Chrumasa: Chrumas i przyjaciele zakładają ogródki” – film pokazuje, jak w łatwy sposób założyć ogródek i co jest niezbędne do przeprowadzenia tych działań <https://www.youtube.com/watch?v=7xomDuS01OQ>
- „Warzywa w doniczkach” – materiał informacyjny.
- Kalendarz sezonowości warzyw i owoców „Przygoda Młodego Ogrodnika”.
- Piramida zdrowego żywienia i stylu życia dla dzieci i młodzieży.

MATERIAŁY DLA UCZNIA:

- Karta pracy ucznia „Uprawiamy warzywa” – uczniowie rozpoznają narzędzia niezbędne do uprawy roślin, wskazują etapy uprawy oraz opisują i rysują poszczególne etapy wzrostu uprawianych roślin.
- Dzienniczek obserwacji uprawy warzyw – zawiera wytyczne oraz wskazówki do prowadzenia dzienniczka.

MATERIAŁY DLA RODZICA:

- „Jak wyhodować rośliny z resztek”

CELE DYDAKTYCZNE:

1. Popularyzacja wiedzy o zdrowym odżywianiu poprzez uprawianie warzyw i wykorzystywanie ich w prawidłowo zbilansowanej diecie.
2. Poznanie sposobów uprawy warzyw w warunkach szkolnych.
3. Poznanie pochodzenia uprawianych roślin i możliwości ich uprawy w doniczkach.
4. Poznanie warunków koniecznych do wzrostu warzyw.
5. Obserwacja wzrostu warzyw.
6. Rozwijanie umiejętności opisywania obserwacji i prowadzenia notatek.
7. Wykorzystanie uprawianych warzyw do przyrządzania potraw – przeciwdziałanie marnotrawieniu i przechowywanie żywności.
8. Popularyzacja wśród rodziców wiedzy na temat uprawy w doniczkach i zachęcanie ich do wspólnego zakładania „domowych doniczkowych ogródków”.

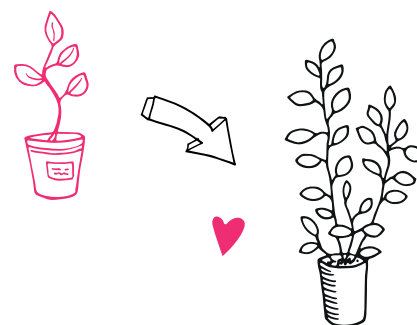
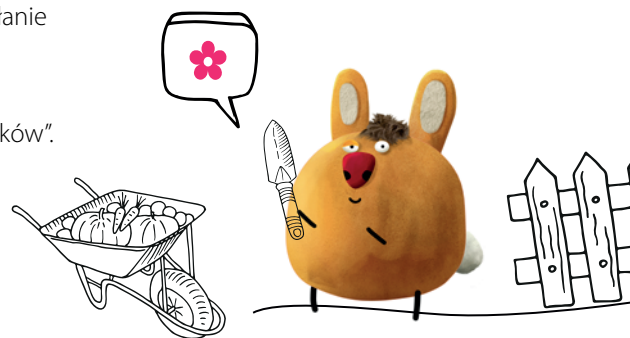
CELE SZCZEGÓŁOWE:

UCZEŃ:

1. Wie, jak wykorzystać uprawiane warzywa w diecie służącej zachowaniu zdrowia.
2. Zna sposoby uprawy warzyw w warunkach szkolnych.
3. Potrafi określić pochodzenie uprawianych warzyw i możliwości ich uprawy w doniczkach.
4. Zna warunki konieczne do uprawy roślin w doniczkach.
5. Dokonuje obserwacji wzrostu roślin i potrafi ją opisać.
6. Potrafi podać sposoby wykorzystania i przechowywania uprawianych roślin, aby zapobiec ich marnotrawieniu.
7. Dzieli się z rodzicami zdobytą wiedzą i wspólnie z nimi zakłada domowe ogródki.

CELE SZCZEGÓŁOWE REALIZUJĄ TREŚCI ZAWARTE W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ:

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego, uczeń:
 - rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin;
 - prowadzi proste hodowle roślin;
 - planuje, wykonuje proste obserwacje przyrodnicze, tworzy notatki z obserwacji;
 - odszukuje w różnych dostępnych zasobach informacje potrzebne do wykonania zadania.
2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku, uczeń:
 - zna wartości odżywcze wyhodowanych roślin;
 - ma świadomość odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia;

- dba o bezpieczeństwo swoje i kolegów podczas wykonywania czynności związanych z zakładaniem i prowadzeniem ogródka warzywnego.

3. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia, uczeń:
- utrzymuje higienę ciała podczas zakładania ogródka warzywnego i po wykonaniu niezbędnych czynności hodowlanych (mycie rąk, zakładanie rękawiczek ochronnych).

METODY PRACY: POGLĄDOWA, SŁOWNA, PRAKTYCZNYCH ĆWICZEŃ, OBSERWACJA.

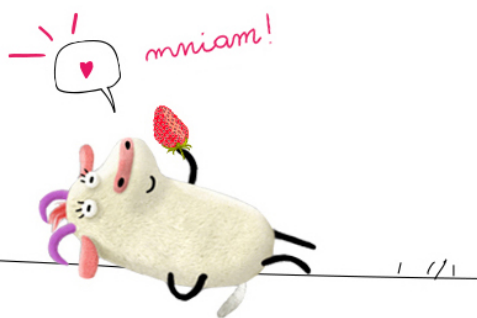
FORMY PRACY: GRUPOWA, ZBIOROWA.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

sadzonki warzyw (marchew, papryka, kalarepa, rzodkiewka, pomidor), doniczki, ziemia, dzienniczek obserwacji, karta pracy „Uprawiamy warzywa”, akcesoria ogrodnicze.

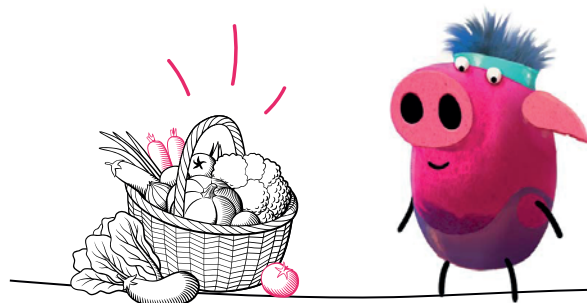
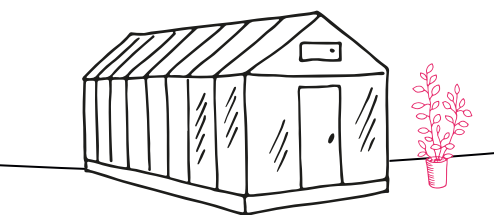
PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Obejrzenie filmu „Ekipa Chrumasa: Chrumas i przyjaciele zakładają ogródek”.
2. Zbieranie informacji na temat pochodzenia i uprawy warzyw w warunkach szkolnych oraz warunków koniecznych do wzrostu roślin – odwołanie się do informacji zawartych w filmie.
3. Uzupełnienie karty pracy „Uprawiamy warzywa” – jako przygotowanie do uprawy.
4. Wybór nasion lub sadzonek do uprawy poszczególnych warzyw przez grupy projektowe (marchew, pomidorki, rzodkiewka, kalarepa, papryka).
5. Sadzenie wybranych warzyw w skrzynkach, oznaczenie ich.
6. Prowadzenie dzienniczka obserwacji – uczniowie opisują prace wykonywane kolejno przy zakładaniu ogródka oraz podczas faz rozwoju roślin, mogą także ilustrować poszczególne etapy wzrostu roślin (od momentu posadzenia rośliny do jej wyhodowania).

KONTYNUACJA DZIAŁAŃ PO ZEBRANIU PLONÓW

7. Sposoby wykorzystania uprawianych i zebranych warzyw – wymyślanie przepisów na potrawy z ich zastosowaniem.

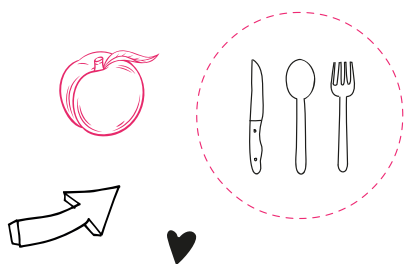

8. Degustacja wyhodowanych warzyw i owoców.
9. Opieka nad hodowlą w czasie wakacji.

ZADANIA DO REALIZACJI W DOMU:

- W warunkach domowych korzystanie z wiedzy i doświadczenia rodziców, wspólne z rodzicami tworzenie własnych „doniczkowych ogródków” (warzywnych lub ziołowych). Tworzenie materiałów zdjęciowych z uprawy i prezentowanie ich innym uczniom.
- „Jak wyhodować rośliny z resztek” – materiał dla rodziców (zachęcanie do niemarnotrawienia żywności i nietuzinkowej hodowli).

KOMENTARZ METODYCZNO-DYDAKTYCZNY:

Niniejszy scenariusz jest propozycją realizacji treści zawartych w ramach „Programu dla szkół” mających na celu popularyzację i zwiększenie ilości spożywania owoców, warzyw, mleka i produktów mlecznych wśród uczniów i ich rodzin. Zaproponowane zajęcia służą propagowaniu ekologicznej uprawy warzyw i owoców w doniczkach. Oczywiście treści zawarte w materiałach mogą być inspiracją do tworzenia z uczniami ogródków szkolnych lub klasowych. Wybór odpowiedniej formy uprawy warzyw i owoców zależy od możliwości uczniów i danej placówki edukacyjnej.

Uprawa warzyw jest okazją dla uczniów do obserwowania wzrostu roślin. Nauczyciel może wcześniej polecić dzieciom zebranie informacji na temat różnych warzyw, które łatwo uprawiać w doniczkach i zaprezentowania ich na forum klasy. W tym celu można zachęcić dzieci do przygotowania plakatu na temat wybranej rośliny, którą dzieci zamierzają uprawiać. Warto w nim uwzględnić jej pochodzenie, warunki i sposoby uprawy, potrzebne akcesoria i wymagania glebowe, wartości odżywcze oraz sposoby przechowywania i wykorzystania (przepisy, potrawy).

Następnie zadaniem uczniów jest wybranie warzyw, które będą uprawiali. Proponuje się przeprowadzić uprawę w grupach. W tym celu należy podzielić klasę na grupy ok. 4-osobowe (w grupie łatwiej będzie prowadzić i dbać o uprawę) i wybrać rodzaj uprawianej rośliny. Zaleca się przygotowanie uprawy przynajmniej kilku różnych rodzajów warzyw.

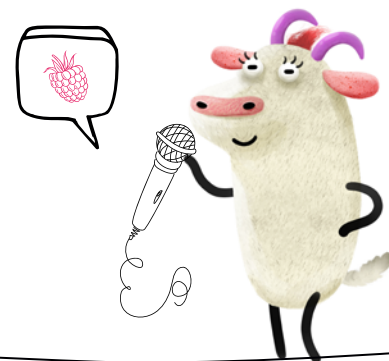
DZIAŁANIA PRZYGOTOWAWCZE

W ramach działań przygotowawczych do uprawy nauczyciel zapoznaje uczniów z wiadomościami dotyczącymi praktycznej formy uprawy: w czym uprawiać, jaką zastosować glebę, jak sadzić, jak dbać o roślinę, jakie stosować nawozy, jak podlewać itp. (W tym celu pomogą mu informacje „Warzywa w doniczkach – uprawa, jakie, kiedy sadzić” dostępne w materiałach dla nauczyciela). Uczniowie utrwalą sobie informacje przekazane przez nauczyciela, wypełniając kartę pracy „Uprawiamy warzywa” (ćw. 1-4, ćw. 5 uczniowie częściowo mogą wykonać dopiero po wyhodowaniu rośliny). Uczniowie mogą także sporządzić listę potrzebnych materiałów.

Dobrym pomysłem będzie także zorganizowanie wycieczki do sklepu ogrodniczego, gdzie uczniowie z wcześniej przygotowaną listą, dokonają niezbędnych do uprawy zakupów oraz będą mogli skorzystać z porad sprzedawcy.

SADZENIE I UPRAWA

Po przyjeździe do klasy, w czasie zajęć rośliny można posiać

w osobnych doniczkach lub w skrzynce. Przez okres wzrostu roślin uczniowie dbają o swoje wysiewy, podlewają, nawożą. Prowadzą także **dziennik obserwacji** – opisują prace wykonywane kolejno podczas zakładania ogródka oraz fazy rozwoju roślin, a także robią zdjęcia. Co trzy, cztery dni kolejny uczeń z grupy podlewa rośliny i dokonuje wpisu do dziennika obserwacji. Oczywiście działanie trwa cały okres wzrostu roślin i jest zaplanowane na długi czas. Gdy uprawa dobiegnie końca, można zorganizować w klasie wystawę roślin i zaprezentować dzienniczki obserwacji.

Uprawa klasowa warzyw może być inspiracją do prowadzenia domowych ogródków np. warzywnych lub ziołowych, w których zakładaniu mogą pomóc rodzice. Dzieci mogą prowadzić indywidualny domowy dzienniczek uprawy i pochwalić się nim w klasie.

WYKORZYSTANIE UPRAWY I DALSZA OPIEKA

Gdy uczniowie doczekają się już zbiorów, mogą wyhodowane rośliny wykorzystać do przygotowania ciekawych potraw, w ramach II śniadania lub warsztatów kulinarnych.

Warto także pomyśleć nad dalszą opieką nad uprawą, po zebraniu plonów. Szkoda, aby przez okres wakacji uprawa uległa zniszczeniu. Jeżeli wyhodowaliśmy rośliny wieloletnie, należy zatroszczyć się o ich dalszy rozwój. W tym celu przekazujemy na okres wakacji uprawę chętnym uczniom.

